STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Kalbinis kraštovaizdis / LINGUISTIC LANDSCAPE	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): dr. Inga Daraškienė	Filologijos fakulteto TKI Lituanistinių studijų katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**
Nėra	Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	125	32	93

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko tikslas yra suteikti žinių apie kalbinio kraštovaizdžio tyrimų lauką: sąsajas su kitomis lingvistikos sritimis, tyrimų pradžią ir vystymąsi, teorines ir metodologines prieigas. Taip pat siekiama ugdyti gebėjimus atlikti nesudėtingus kalbinio kraštovaizdžio tyrimus, analizuoti bei vertinti viešųjų erdvių užrašus.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Išmanys, tinkamai vartos bei gebės paaiškinti svarbiausias kalbinio kraštovaizdžio sąvokas ir terminus. Išmanys pagrindines kalbinio kraštovaizdžio tyrimuose taikomas teorines ir metodologines prieigas, gebės įvardinti jų pranašumus ir trūkumus.	Įtraukiosios paskaitos, diskusijos, tikslinės mokslinės literatūros studijos.	Ugdomasis vertinimas seminaruose. Kaupiamasis vertinimas – žr. vertinimo kriterijus. Nedidelės apimties tiriamųjų užduočių atliktys – žr. vertinimo kriterijus. Egzaminas raštu – žr. vertinimo kriterijus.
Gebės analizuoti ir vertinti viešųjų erdvių užrašus taikant tipines ženklų klasifikacijas.	Įtraukiosios paskaitos, seminarai, diskusijos, nedidelės apimties tiriamosios užduotys, jų rezultatų referavimas pranešimais, tikslinės mokslinės literatūros studijos.	
Žinos, kaip planuoti, pasiruošti, kokias technines priemones naudoti ir kaip jas taikyti kalbinio kraštovaizdžio tyrimuose.	Įtraukiosios paskaitos, seminarai, diskusijos, nedidelės apimties tiriamosios užduotys, jų rezultatų referavimas pranešimais, tikslinės mokslinės literatūros studijos.	

Gebės prisiimti asmeninę atsakomybę už savo darbo laiko ir išteklių organizavimą siekdami sėkmingo tikslinių užduočių atlikimo.	Seminarai, diskusijos, nedidelės apimties tiriamosios užduotys, jų rezultatų referavimas pranešimais.	Ugdomasis vertinimas. Įsivertinimas. Neformalus kolegų studentų atlikčių vertinimas.
Gebės reflektuoti savo ir kitų kolegų dalyko žinias ir jų interpretacijas.	Seminarai, diskusijos, nedidelės apimties tiriamosios užduotys, jų rezultatų referavimas pranešimais.	Ugdomasis vertinimas. Įsivertinimas. Neformalus kolegų studentų atlikčių vertinimas.

Temos	**Kontaktinio darbo valandos**							**Savarankiškų studijų laikas ir užduotys**	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1. Kalbinio kraštovaizdžio tyrimų laukas: kalbinio kraštovaizdžio samprata, objektas, tyrimų apžvalga. Terminai *kalbinis*, *semiotinis* kraštovaizdis. Virtualusis kalbinis kraštovaizdis.	4						**4**	**13**	Tikslinę temą plėtojančių mokslinių tekstų skaitymas (D. Gorter, J. Cenoz., 2023, p. 1–23; A. Jaworski, C. Thurlow, 2011, p. 1–40; D. Malinowski, 2018, p. 869–885).
2. Kalbinio kraštovaizdžio tyrimų metodai. Kiekybinių ir kokybinių metodų taikymas kalbinio kraštovaizdžio tyrimuose. Žemėlapio metodas.	4						**4**	**10**	Tikslinę temą plėtojančių mokslinių tekstų skaitymas (D. Gorter, J. Cenoz., 2023, p. 90–113; D. Malinowski, 2018, p. 869–885).
3. Ženklo samprata. Ženklų rinkimas (atranka, planavimas, etika). Ženklų rinkimo įrankiai.	2		2				**4**	**15**	Tikslinę temą plėtojančių mokslinių tekstų skaitymas (D. Gorter, J. Cenoz., 2023, p. 129–151; L. E. Gaiser, Y. Matras, 2021). Užduočių, susijusių su ženklų rinkimu ir kodavimu, atlikimas. Kolegų darbų komentavimas.
4. Analizės vieneto klausimas kalbinio kraštovaizdžio tyrimuose. Ženklų klasifikavimas ir kodavimas. Vienakalbiai ir daugiakalbiai ženklai. Kalbų kompozicijos. Multimodalumas ženkluose.	2		2				**4**	**15**	Tikslinę temą plėtojančių mokslinių tekstų skaitymas ((D. Gorter, J. Cenoz., 2023, p. 113–126). Užduočių, susijusių su ženklų klasifikavimu, atlikimas. Kolegų darbų komentavimas.
5. Globalioji anglų kalba kalbiniame kraštovaizdyje Lietuvoje ir pasaulyje. Anglų kalbos funkcijos kalbiniame kraštovaizdyje.	4		2				**6**	**15**	Tikslinę temą plėtojančių mokslinių tekstų skaitymas (D. Gorter, J. Cenoz., 2023, p. 252–307). Užduočių, susijusių su angliškais užrašais, atlikimas.

									Kolegų darbų komentavimas.
6. Kalbiniame kraštovaizdyje vartojamų kalbų santykis su kalbinėmis bendruomenėmis. Kalbinės nuostatos. Kalbų prestižas.	4		2				**6**	**15**	Tikslinę temą plėtojančių mokslinių tekstų skaitymas (D. Gorter, J. Cenoz., 2023, p. 174–221). Užduočių, susijusių su viešosiose erdvėse vartojamų kalbų vertinimu, atlikimas. Kolegų darbų komentavimas.
7. Kalbų politika ir kalbinis kraštovaizdis. Kalbų politikos įgyvendinimas ir priežiūra Lietuvoje.	2		2				**4**	**10**	Tikslinę temą plėtojančių mokslinių tekstų skaitymas (D. Gorter, J. Cenoz., 2023, p. 224–249).
Iš viso	22		10				**32**	**93**	

Vertinimo strategija	**Svoris proc.**	**Atsiskaitymo laikas**	**Vertinimo kriterijai**
Kaupiamasis vertinimas. Galutinis dalyko įvertinimas apskaičiuojamas pagal formulę: tiriamųjų (praktinių) užduočių įvertinimų vidurkis x 0,4 + egzamino raštu įvertinimas x 0,6. Maksimalus galutinis įvertinimas – 10 balų.			
Tiriamųjų užduočių atlikimas ir pristatymas.	40	Semestro metu	4 tiriamosios užduotys. Už kiekvieną užduotį skiriama 10 taškų. Užduočių atlikimo ir pristatymo vertinimo kriterijai: 10 taškų – 1) užduotis atlikta ir pristatyta laiku; 2) užduoties tyrimui atlikti surinkta tinkama tiriamoji medžiaga; 3) užduoties tyrimui atlikti pritaikyti tinkami metodai; 4) tinkamai pristatoma užduoties tyrimo tema, problema ir metodologija; 5) tyrimo pristatymo teiginiai pagrindžiami logiškais argumentais, duomenimis, moksline literatūra; 6) pateikiami aiškūs ir logiški apibendrinimai; 7) tyrimo pristatymo kalba taisyklinga ir sklandi; 8) vizualinė pristatymo medžiaga parengta kokybiškai (skaidrės yra tvarkingos, neperkrautos tekstu, aiškiai išdėstyta grafinė informacija); 9) argumentuotai atsakoma į auditorijos ar dėstytojo klausimus; 10) tiksliai valdomas pristatymui skirtas laikas. 9 taškai – darbas neatitinka vieno iš kokybės kriterijų. 8 taškai – darbas neatitinka dviejų kokybės kriterijų. 7 taškai – darbas neatitinka trijų kokybės kriterijų. 6 taškai – darbas neatitinka keturių kokybės kriterijų. 5 taškai – darbas neatitinka penkių kokybės kriterijų. 4 taškai – darbas neatitinka šešių kokybės kriterijų. 3 taškai – darbas neatitinka septynių kokybės kriterijų. 2 taškai – darbas neatitinka aštuonių kokybės kriterijų.

			1 taškas – darbas neatitinka devynių kokybės kriterijų. 0 taškų – darbas neatitinka dešimties kokybės kriterijų arba yra neatliktas.
Egzaminas raštu	60	Egzaminų sesijos metu	5 atviro tipo klausimai raštu iš kurso metu dėstytojo pristatytų ir aptartų temų. Už kiekvieną klausimą skiriami 2 taškai. Maksimalus taškų skaičius už visus egzamino klausimus – 10. Egzamino klausimų vertinimo kriterijai: 2 taškai – 1) atsakymas išsamus; 2) argumentuotas; 3) su pavyzdžiais; 4) be klaidų. 1,5 taško – atsakymas neatitinka vieno iš kokybės kriterijų. 1 taškas – atsakymas neatitinka dviejų kokybės kriterijų. 0,5 taško – atsakymas neatitinka trijų kokybės kriterijų. 0 taškų – atsakymas neatitinka keturių kokybės kriterijų.
Be pateisinamos priežasties praleidus 30 proc. seminarų, laikyti egzamino neleidžiama. Generatyvinio dirbtinio intelekto (DI) priemonės šiame modulyje gali būti naudojamos kaip pagalbinis mokymosi įrankis, jei konkrečiai užduočiai nenurodyta kitaip. Studentas (-ė) atsako už pateikiamo darbo turinį, faktų ir šaltinių patikimumą bei privalo kritiškai įvertinti DI sugeneruotą informaciją. Vertinamose užduotyse DI negali pakeisti savarankiškos analizės ir argumentavimo, o reikšmingas jo naudojimas turi būti nurodytas. Testų ir egzaminų metu DI naudoti negalima, nebent dėstytojas aiškiai leidžia kitaip. Daugiau žr. https://www.flf.vu.lt/dokumentai/GDI_gaires.pdf			

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
D. Gorter, J. Cenoz.	2023	A Panorama of Linguistic Landscape Studies.		https://doi.org/10.2307/jj.6947033
A. Jaworski, C. Thurlow	2011	Introducing Semiotic Landscapes. In A. Jaworski, C. Thurlow (eds). Semiotic Landscapes: Language, Image, Space.	P. 1–40	Bloomsbury Publishing Plc. Continuum.
D. Malinowski	2018	Linguistic Landscape. In A, Phakiti, L. Plonsky, P. De Costa, S. Starfield (eds). The Palgrave Handbook of Applied Linguistics Research Methodology	P. 869–885	The Palgrave Handbook of Applied Linguistics Research Methodology | Springer Nature Link
L. E. Gaiser, Y. Matras	2021	Using smartphones to document linguistic landscapes: the LinguaSnapp mobile app.	Linguistics Vanguard, 7 (s1), 20190012	https://doi.org/10.1515/lingvan-2019-0012

Papildoma literatūra				
I. Daraškienė	2025	Vilniaus kalbinis kraštovaizdis. Daktaro disertacija.		Vilnius: VU leidykla
I. Daraškienė	2024	Anglų kalbos funkcijos Vilniaus kalbiniame kraštovaizdyje.	Taikomoji kalbotyra, 21, 144–157	Anglų kalbos funkcijos Vilniaus kalbiniame kraštovaizdyje | Taikomoji kalbotyra
I. Daraškienė	2024	Viešieji Vilniaus užrašai: kalbos ir tipai	Lietuvių kalba, 19, 162–179	
D. Žemaitis, A. Valotka	2023	Valstybinės kalbos teisinio statuso raida Lietuvoje po Nepriklausomybės atgavimo.	Lietuvių kalba, priedas, 16–35	DOI: https://doi.org/10.15388/LK.2023.01
L. Kalėdienė, O. Aleknavičienė, M. Ramonienė	2022	Ilgalaikės valstybinės kalbos politikos galimybių studija.	P. 22–48, 199–211	Vilnius
R. Scollon, S. Wong Scollon	2003	Discourses in Place: Language in the Material World.		Routledge https://doi.org/10.4324/9780203422724
R. Landry, R. Y. Bourhis	1997	Linguistic Landscape and Ethnolinguistic Vitality.	Journal of Language and Social Psychology 16 (1), 23–49	https://doi.org/10.1177/0261927X970161002

Atnaujinta: 2026-10-20